

Etelä-Pohjanmaan
sairaanhoitopiiri

Seinäjoen keskussairaala
Naistentautien ja synnytysten ty

31.10.2019

Ohje keisarileikkaukseen tulevalle

Sinulle on varattu aika suunniteltuun keisarileikkaukseen

Leikkauspäivä

Laboratoriossa käynti

Saavu synnytysosastolle P01

leikkauspäivän aamuna klo _____

Mikäli synnytys käynnistyy ennen sovittua leikkauspäivää,

ota yhteyttä synnytysosastolle

puh. 06 415 4726

Yleistä keisarileikkauksesta

Keisarileikkauksessa eli sektiossa vauva synnytetään äidin vatsanpeitteiden ja kohdun seinämän läpi leikkaussalissa.

Keisarileikkaus voi olla lääketieteellisesti perusteltu monesta erisyystä. Päätöksen keisarileikkauksesta tekee synnytyslääkäri yhteistyössä synnyttäjän kanssa.

Leikkausvalmistelut kotona

Leikkausta edeltävänä päivänä voit syödä tavallista ruokaa. Klo 24 jälkeen sinun tulee olla syömättä ja juomatta.

Käy suihkussa ennen sairaalaan tuloa. Kynsilakat tulee poistaa.

Muista ottaa neuvolakortti mukaan sairaalaan!

Sairaalaan tulo

Sairaalaan saavutaan leikkauspäivän aamuna sovitun ohjeen mukaan. Sinun kanssasi käydään läpi leikkauspäivän kulku ja toimenpiteen tekevä lääkäri käy tapaamassa sinua ennen leikkausta.

Tullessasi sinulta mitataan verenpaine, tehdään ulkotutkimus vatsanpeitteiden päältä ja sikiöstä otetaan sydänäänikäyrää. Leikkausta varten pukeudut avopaitaan, sinulle laitetaan tukisukat ja virtsatiekatetri, joka poistetaan yleensä leikkauksen jälkeisenä aamuna. Sinulle asetetaan laskimokanyyli ja tiputetaan suonensisäinen antibiootti ennaltaehkäisemään tulehdusta. Suunkautta otettava nestemäinen lääke neutralisoi mahanesteitä.

Isä / tukihenkilö mukana keisarileikkauksessa

Isä tai tukihenkilö voi halutessaan olla mukana keisarileikkauksessa, kun kyseessä on suunniteltu leikkaus ja se tehdään puudutuksessa. Ennen leikkaussaliin siirtymistä isä tai tukihenkilö vaihtaa leikkaussalivaatteet. Äiti siirtyy yhdessä isän tai tukihenkilön kanssa kättilön saattelijana leikkausosastolle. Valokuvaus ja videokuvaus on leikkaussalissa kielletty.

Leikkaussalissa

Keisarileikkaus tehdään yleensä anestesia- ja kivunlääkärin suorittamassa puudutuksessa. Ongelmatapauksissa potilas joudutaan nukuttamaan ja siihen liittyy suurempi leikkauskomplikaatoriski. Puudutus laitetaan alaselkään joko kylki- tai istuma-asennossa. Puuduttamisen jälkeen suoritetaan muut leikkausvalmistelut, joihin kuuluu mm. leikkausalueen pesu sekä leikkausliinoilla peittäminen. Valmistelujen jälkeen isä tai tukihenkilö pääsee äidin vierelle odottelemaan lapsen syntymää.

Lapsi autetaan syntymään leikkaushaavan kautta. Aika leikkauksen alusta lapsen syntymään vaihtelee leikkausolosuhteiden mukaan.

Lapsen synnyttyä kättilö kuivaa lapsen ja auttaa lapsen ihokontaktiin äidin rinnalle. Ihokontakti on vastasyntyneen luonnollinen olotila. Hyväkuntoinen lapsi saa olla ihokontaktissa koko loppuleikkauksen ajan. Ensi-imetys voidaan toteuttaa jo leikkaussalissa lapsen ollessa ihokontaktissa. Leikkauksen päätyttyä äiti, lapsi sekä isä tai tukihenkilö ja kättilö siirtyvät synnytysosastolle.

Leikkauksen jälkeen äitiä ja lasta tarkkaillaan synnytyssalissa ennen siirtoa naistenosastolle H01.

Äitiä tarkkaillaan mm. yleisvoinnin, verenpaineen, pulssitason, haavan, vuodon, kohdun supistumisen, puudutuksen häviämisen ja virtsan erittymisen suhteen. Tunto alkaa palata noin tunnin kuluessa puudutuksesta. Kipua hoidetaan kipulääkkeillä.

Seinäjoen keskussairaala

5 (8)

Synnytyssalissa lapsi mitataan, punnitaan sekä tarkkaillaan lapsen vointia. Isä tai tukihenkilö voi osallistua vauvan hoitoon. Tarvittaessa vauva saa olla ihokontaktissa myös isän tai tukihenkilön kanssa.

Keisarileikkaustilanteet voivat olla edellä mainitusta poikkeavia, esimerkiksi jos äidin sairaus, nukutus puudutuksen sijaan tai lapsen mahdollinen tehostetun hoidon tarve vaativat äidin tai lapsen tehokkaampaa seurantaa. Lastenlääkäri pyydetään tarvittaessa paikalle leikkaussaliin. Lapsen tehostettu hoito toteutetaan vastasyntyneiden teho-osastolla. Ongelmatilanteissa äidin vointia seurataan tehostetusti leikkaussalin heräämössä.

Leikkauksen jälkeinen hoito

Naistenosastolla H01 voinnin seuranta jatkuu. Syödä ja juoda voi normaalisti oman voinnin mukaan. Leikkaushaava ja kohdun supistelu aiheuttavat kipua, jota lääkitään tarpeen mukaan kipulääkkeillä.

Varhaisimetys aloitetaan yleensä joko leikkaussalissa tai synnytyssalissa ja lapsentahtista imetystä jatketaan osastolla. Hoitajat avustavat sopivan imetysasennon löytämisessä ja vauvanhoidossa. Ihokontakti edesauttaa maidonnousua, edistää kiintymistä lapseen sekä auttaa lapsen verensokerin ja lämmön ylläpitämisessä. Ihokontaktia suositellaan jatkettavan koko osastolla oloajan ja sitä voi jatkaa myös tilanteen mukaan kotona.

Leikkausta seuraavana aamuna virtsakatetri poistetaan. Suihkuun voi mennä oman voinnin mukaan.

Haavalla olevaa haavateippiä pidetään yleensä ompeleiden poistoon asti. Haavalla voi esiintyä mustelmia ja tunnottomuutta mikä paranee ajan myötä. Saat yksilölliset haavanhoito-ohjeet osastolla ollessasi.

Seinäjoen keskussairaala

6 (8)

Leikkaus hidastaa vatsan toimintaa. Liikkuminen, runsas nesteiden (veden) nauttiminen sekä osastolla käytössä oleva luumunektariinimehu edesauttavat vatsantoiminnan normalisoitumista. Vatsan tulee toimia ennen kotiinlähtöä. Liikkuminen edistää verenkiertoa ja ehkäisee verisuonitukoksia, joten liikkeelle on tärkeä lähteä mahdollisimman pian, viimeistään seuraavana aamuna leikkauksesta. Vuoteesta ylösnousu onnistuu parhaiten kyljen kautta käsillä työntäen, vartalon kiertoa välttäen.

Verisuonitukoksia ehkäisemään sinulle saatetaan lääkärin määräyksestä aloittaa tukoksia ehkäisevä lääkitys. Lääkehoidon kesto on yksilöllistä.

Kotiutus

Hoito-aika osastolla on yleensä noin 3-5 vrk, äidin ja lapsen voinnin mukaan. Lastenlääkäri tarkistaa lapsen ennen kotiutusta. Tarkastukseen voivat osallistua molemmat vanhemmat.

Ompeleet tai hakaset poistetaan haavalta avoterveydenhuollossa yleensä 5-7 vrk:n kuluttua leikkauksesta. Haavalla voi olla myös sulavat ompeleet, jolloin niitä ei tarvitse poistaa. Ohjeet tästä saat ennen kotiinlähtöä.

Leikkauksen jälkeen raskaita kotitöitä, nosteluja ja äkillisiä vartalon kiertoliikkeitä on vältettävä noin 4 viikon ajan. Saat nostaa vain lapsesi painon verran. Omia tuntemuksia kuuntelemalla voi vähitellen lisätä liikkumista. Aktiivisen liikunnan voi aloittaa noin 6 viikon kuluttua leikkauksesta.

Leikkauksen jälkeen tulehdusriski on suurentunut. Ota yhteyttä omaan terveyskeskukseen tai osastolle, mikäli sinulla ilmenee jotain seuraavista:

- haavan tulehdusoireita: punoitus, kuumotus, turvotus, kipu, vetinen tai märkäinen vuoto
- kuume tai alavatsakipu
- jälkivuodon äkillinen lisääntyminen, hyytymät tai epämiellyttävä haju

Seinäjoen keskussairaala

7 (8)

Jälkivuoto voi kestää 4-6 viikkoa. Alapesuista tulee huolehtia joka wc-käynnin yhteydessä. Vaihda side joka wc-käynnin yhteydessä.

Haavakipua voi esiintyä useita viikkoa leikkauksesta. Imetyksen aikana voit käyttää turvallisesti parasetamolia tai lyhytkestoisesti ilman reseptiä saatavia tulehduskipulääkkeitä.

Toipumista edistävät säännöllinen ruokailu, päivittäinen ulkoilu, imettäminen sekä ohjeiden mukaiset voimisteluliikkeet. Harjoittelu lantionpohjan lihasten vahvistamiseksi on hyvä aloittaa jo sairaalassa.

Saunomisen voi aloittaa noin 2-3 viikon kuluttua leikkauksesta.

Sukupuoliyhdyntä on suositeltavaa vasta verisen jälkivuodon loppua. Ehkäisystä tulee huolehtia myös imetyksen aikana.

Yksi keisarileikkaus ei sulje pois alatiesynnytyksen mahdollisuutta. Kahden keisarileikkauksen jälkeen kolmas synnytys tapahtuu useimmiten keisarileikkauksella.

Jälkitarkastus tehdään omassa neuvolassa tai oman lääkärin vastaanotolla 5-12 viikon kuluttua synnytyksestä.

Tervetuloa!

Yhteystiedot:

Naistenosasto H01	puh. 06 415 4443
Äitiyspoliklinikka	puh. 06 415 3434
Synnytysosasto	puh. 06 415 4726

Seinäjoen keskussairaala

8 (8)

Kartta

Synnytysosastolle saavut P-osan pääovesta